Oslavy 130. výročí trvání hasičského sboru v Bělovsi

V sobotu, dne 31. srpna 2013 Sbor dobrovolných hasičů (SDH) Běloves spolu se širokou veřejností oslavil výročí 130. let své existence. Sbor byl založen roku 1883 zakládající schůzí ve velkých lázních. Za dobu svého trvání při ochraně majetku i lidských životů se ve spolku vystřídala řada běloveských občanů. Od roku 1890 sbor pořádal téměř každoročně pro své členy i veřejnost plesy a další zábavy, i společné výlety, Od roku 1937 hasiči pořádali ve své režii ve velkých lázních vyhlášené Jakubské poutě. Pod hlavičkou sboru hráli členové řadu let ochotnické divadlo. V roce 1968 proběhlo slavnostní otevření nové zbrojnice, na které členové sboru odpracovali stovky brigádnických hodin, která slouží běloveským hasičům dodnes.

Sbor však nežije pouze minulostí, ale také bohatou současností. SDH v Bělovsi čítá k dnešnímu datu 91 členů, z toho 32 mužů a 23 žen, v kolektivu mladých hasičů (MH) je registrováno 36 mladých členů. Podrobnou historii SDH lze mimo jiné nalézt na adrese: www.beloves.wz.cz

Po důkladné přípravě na výborových schůzích, zajištění pozvánek, hudby a potravin k občerstvení došlo na fyzickou přípravu místa konání oslav.

Ve stánku na občerstvení nesměla chybět pípa na pivo.

U oslav nesmí také chybět hudba. Proto si hudebníci připravovali stánek proti nepřízni počasí a zapojovali elektronické hudební nástroje.

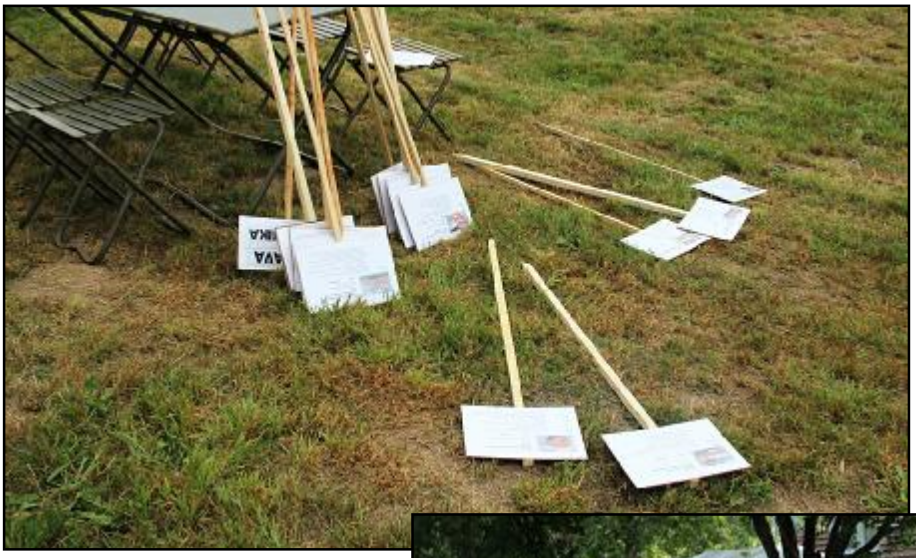

Byly připraveny a rozmístěny orientační tabulky pro informaci návštěvníků.

Probíhala další porada funkcionářů, co je třeba ještě zajistit a doladit.

Pro večerní zábavu byla nutná montáž osvětlení a instalace baneru s propagační adresou.

Vše je připraveno a probíhala poslední kontrola.

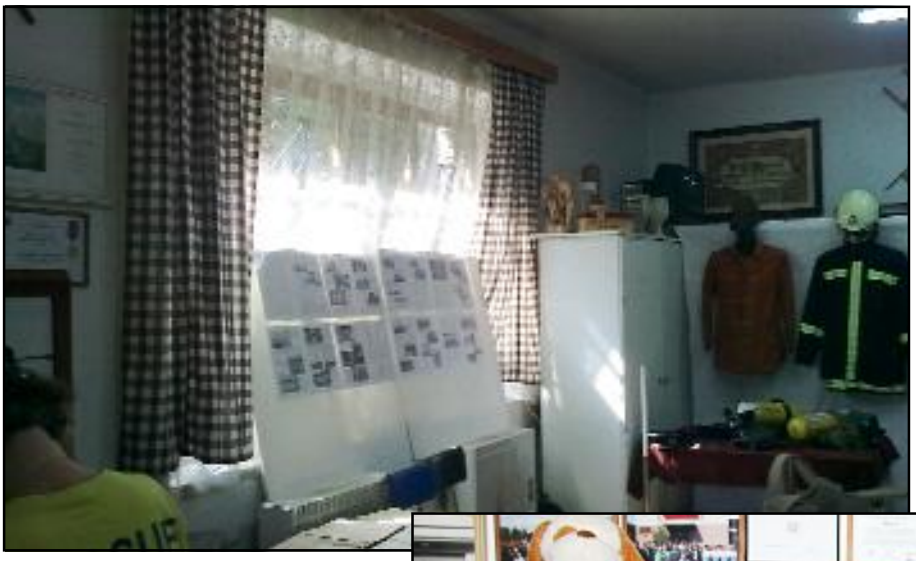

Pro návštěvníky byla v klubovně zbrojnice instalována výstavka historických fotografií s doprovodným textem o historii sboru.

Zajímavá byla také řada historických stejnokrojů používaných místními hasiči.

Byla zde k vidění řada dříve používaných pomůcek při hasebních zásazích.

Nechyběly ani staré knihy zápisů, starých kronik i albumů s fotografiemi. Mimo to byla v tmavé části klubovny promítána videa z činnosti sboru a mladých hasičů.

Před hlavní oslavou se členové vyfotografovali. Na snímku jsou zachyceni příslušníci výjezdové jednotky se starostkou sboru.

Také družstvo žen se ukázalo v plné parádě.

Mladí hasiči s dorostem byli zachyceni při nástupu.

Byla pořízena i upomínková společná fotografie.

Před 14. hodinou se již scházeli první hosté.

Účastníci oslav si mohli prohlédnout vystavené staré hasící stroje, používané v minulosti.

K vidění byla i pravděpodobně nejstarší ruční stříkačka v ČR z roku 1790, kterou přivezli hasiči z Bohuslavic.

Hosté hasiči z Vrchovin kontrolovali stav motoru pro dohodnutou ukázku.

I když se jednalo o koněspřežné stříkačky, tak v dnešní době se vzácné exponáty dopravují na auto přívěsech.

Na louce byla vystavena řada dříve vyrobených dvoukolových stříkaček.

K vidění byly vozidla dovážená z jiných zemí, v tomto případě bohatě vybavený Mercedes. I původně vojenské vozidlo Praga V3S ještě slouží svému účelu.

Naše tvárny dovedly udělat kvalitní zařízení, jako je například vůz Tatra.

Na louce byla k vidění dříve vyrobená i současná vozidla, používaná k hasebním zásahům.

Mezi tím se u zbrojnice připravují muži z výjezdové jednotky k slavnostnímu pochodu.

Ženy s dorostem se začaly řadit hned za muži.

Záběr ze slavnostního pochodu naší zásahové jednotky a dalších družstev.

Pohled na slavností defilé všech zúčasněných.

Naše výjezdová jednotka byla připravena k slavnostnímu zahájení oslav.

Rovněž tak i ženy a kolektiv mladých hasičů.

Některá pozvaná hasičská družstva se představila v dobových uniformách.

K slavnostnímu nástupu se zařadili i kolegové z okolních sborů SDH.

Starostka místního sboru Šárka Cimbálníková zahájila oslavy a uvítala všechny přítomné hosty i návštěvníky.

Na oslavy zavítal místostarosta Městského úřadu v Náchodě Ing. Tomáš Šubert. Především poděkoval členům sboru za příkladnou a obětavou práci pro místní občany i pro město.

Zástupce Výkonného výboru Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska okrsku Náchod a členka SDH v Novém Hrádku Jarmila Grimová předala do rukou starostky medaili za příkladnou práci.

Pohled na udělovací list k medaili.

Starosta okrsku Náchod Petr Hornych předal starostce pamětní list s poděkováním za příkladnou práci sboru.

Vzhled pamětního listu za příkladnou práci pro SDH Běloves.

Také družební hosté z SDH z moravských Domoradovic předali jako dárek symbolický hydrant.

Překvapená starostka si prohlížela vnitřek hydrantu - mohutnou láhev Fernet Stocku.

Po skončení úvodního ceremoniálu byl velen rozchod. Aktéři jenotlivých ukázek se připravovali na svá vystoupení, diváci se mohli občerstvit a prohlédnout vystavené exponáty.

Pro návštěvníky oslav bylo připraveno dobré pití, i hodně dobrot, připravených členkami SDH.

Celý průběh oslav a jednotlivých ukázek pak moderoval Milan Kligl - vedoucí Okresní odborné rady mládeže a člen SDH Běloves. Seznámil přítomné návštěvníky, co všechno činnost dobrovolných i profesionálních hasičů obnáší.

Mezi jednotlivými ukázkami hrála pro návštěvníky hudební skupina Braki, jejíž členové jsou současně členy místního sboru.

Sele bylo na rožni pěkně propečené a kuchař připravoval první porce.

Návštěvníci se pak mohli pohodlně posadit u připravených stolů.

Celkový pohled na prostor kolem hasičské zbrojnice.

V mezičase se odvážní diváci mohli nechat vyvézt na výsuvném žebříku z Nového Města nad Metují do výšin.

Trochu historie nezaškodí

Ačkoliv první pístovou stříkačku sestavil již roku 250 př.n.l. Ctesibiův žák Heron, první vozovou stříkačku sestrojil pravděpodobně jistý pan Antonín Platner z Augšpurku až v první polovině 16. století. Zpočátku šlo o dvoukoláky, které dopravovaly k ohni vodu zpravidla v několika sudech, ale byly také vybaveny dalším potřebným nářadím - žebříky, trhacími háky, džbery a tlumicemi (plácačkami).
Později se objevily speciálně vybavené kočáry s kývací pumpou, tažené koňským spřežením. Koňské potahy pak sloužily hasičům mnoho let.
Dnešní složité zásahy ve většině případů nemohou provádět hasiči pouze vlastními silami. Je třeba spolupráce hasičů, zdravotníků i policie, kteří jsou nyní soustředěni do Integrovaného záchranného systému (IZS). "Rescue camp" je netradiční projekt hasičsko-záchranářského dvoutýdenního vzdělávacího kurzu, v rámci kterého se dospívající mládež seznamuje s prací složek Integrovaného záchranného systému.

V minulosti byly stříkačky taženy koňmi, které musili velcí sedláci při požáru po výzvě ke stříkačce povinně připřáhnout.

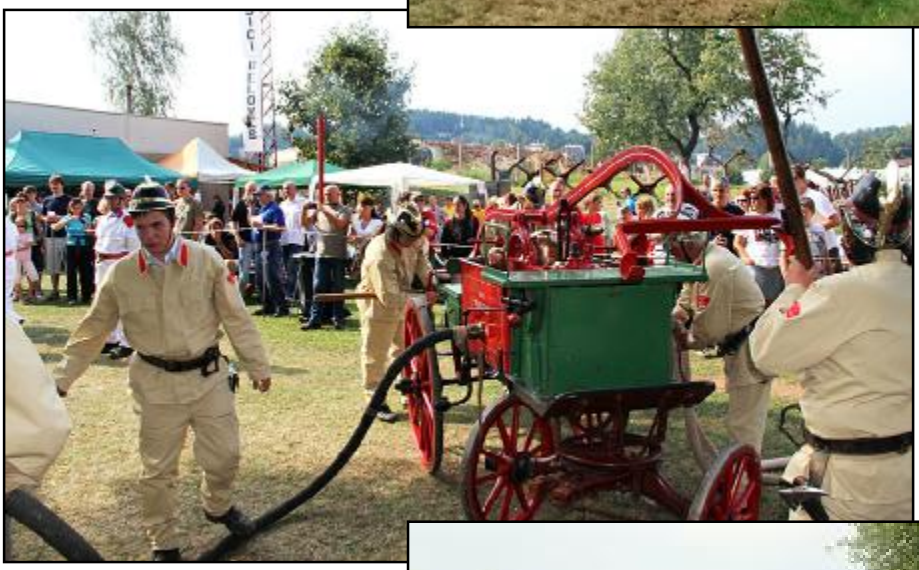

Nejprve se představila divákům ruční zápřahová čtyřkolová stříkačka, zakoupená roku 1890 obcí Přibyslav.

Hasiči z SDH Vrchoviny přistrkali stříkačku - kejvačku z roku 1882, kterou v roce 1923 upravili na benzinový motor firmy Smekal.

V rámci technického pokroku se předvedl Veterán klub SDH Nahořany s dvoukolovou motorovou stříkačkou značky Smekal Slatiňany- z roku 1935,

Moderátor ohlásil další ukázku a diváci s aparáty se nahrnuli k ohrazení. Celou ukázku zahájil příjezd auta s opilým řidičem, které narazilo do stromu.

Ke slovu přišli absolventi letošního kurzu, který pod názvem Rescue camp každoročně pořádá běloveský sbor na táborové základně Devítka u Vysoké Srbské.

K havárii bylo přivoláno vozidlo SDH Nové Město.

Mladí ošetřili prvního lehce zraněného pasažéra z auta.

Další zraněné nebylo možno z auta vyprostit, tak bylo nutné použít rozpínací nůžky z hydraulické výbavy technického automobilu.

Hasiči vyprostili z auta také nezraněnou osobu, ale mládež ji musela uklidňovat, protože byla ve stresovém šoku. Těžce zraněný mladík byl na tom hůř.

Zraněnou osobu musili absolventi odnést mimo ohrožený prostor.

To už přijela přivolaná sanitka, která odvezla zraněné k dalšímu ošetření.

Aby se hasiči mohli dostat ke zraněným, museli sklo přelepit a bezpečně vyříznout.

Osoby byly zachráněny, ale na vozidlo byl žalostný pohled.

K tomu začal vlivem nárazu a rozlití pohonných hmot hořet prostor motoru.

Pro hasiče to ale nebyl problém. Zásah byl v krátké chvíli úspěšně ukončen.

Na ukázku byl patrně největší zájem diváků.

Pro děti, které delší program již unavil, byly připraveny hračky, prolézací tunel, hod míčkem do panáka a další.

Mezitím byly koně přepřaženy a zájemci se mohli svézt v dobovém kočáře.

Ještě trochu historie

Hašení požárů bylo v minulosti záležitostí velmi obtížnou. Voda se musela k ohni donášet ručně ve džberech či vysmolených proutěných koších. Díky používaným stavebním materiálům, kde převažovalo dřevo a sláma, tak padla za oběť požárům často celá města. Aby se jejich vzniku zabránilo a do jejich hašení vnesl řád, vznikaly ve městech první stručné směrnice.

Podle těchto směrnic měl každý občan, u kterého by z neopatrnosti vznikl oheň, ihned křikem upozornit své okolí. Kdo by tak neučinil a vzniklý oheň zatajil, měl být přísně (i na hrdle) potrestán.

Při vzniku ohně měli všichni občané i s čeledí přispěchat k ohni, každý vzít z domu potřebné náčiní jako háky, žebříky, vědra a kdo by tak neučinil, ten měl být též přísně potrestán.

Tyto směrnice určovaly také trest těm, kteří by u ohně pouze zvědavě lelkovali a k ohni by přišli jako na divadlo. Těm, kdož by při ohni kradli, ukládal trest smrti oběšením.

Třetí ukázka nás přenesla do 18. století. Jak už to bývá, ženy a děti pracovali na louce, chlapi šli do hospody.

Ale ouha, hospoda začala hořet. Přivezenou starou stříkačku obsluhoval kdo byl zrovna při ruce. Jenže voda z blízkého zdroje nestačila.

Následovala výzva k sousedům: "Lidi, pomozte - potřebujeme vodu na hašení!"

Jak už to bývalo, při hašení pomáhala nosit vodu celá vesnice. I zde byli vyzváni diváci, aby pomohli.

Lidí pomohlo dost, i kbelíky se našly, ale k nejbližší řece je daleko (kolem 110m). Byl tak zahájen pokus o překonání rekordu vědrové přepravy vody pomocí lidského řetězu.

Našli se dobrovolníci, kteří vlezli až do vody mlýnského náhonu a nabírali vodu do přinesených věder.

Plná vědra pak putovala lidským řetězem až do nádržky starodávné stříkačky (z roku 1790). Celkem přiložilo ruce k dílu 169 občanů.

Požár byl uhašen, ale z hospody zbyly jen trosky.

Zato každý účastník pokusu o rekord v dálkové vědrové přepravě vody pomocí lidského řetězu nakonec akce obdržel pamětní list.

Poslední ukázka byla věnována kolektivu běloveských mladých hasičů, aby ukázali, co se naučili.

Nejprve předvedli požární útok, kde je nutné nasát pomocí motorové stříkačky vodu z nádrže a rozvinout dva útočné hadicové proudy.

Hurá, dnes se trefili do ohniska požáru. Na soutěžích však musí otvorem o průměru 5 cm nastříkat v co nejkratším čase 5 litrů vody do nástřikového terče.

Další odvážlivci stoupali do výšin na výsuvném žebříku, který přivezli do Bělovse ukázat členové SDH z Nového města nad Metují.

Za odměnu viděli úchvatný pohled na dějiště oslav.

Poslední ukázkou činnosti mladých hasičů byla soutěžní disciplína podle celostátní postupové hry Plamen, nazvaná soutěž požárních dvojic. Ukázku předvedli starší dorostenci.

Při ní jedna dvojice nejprve rozvine jednoduché hadicové vedení od hydrantového nástavce, druhá dvojice má pak za úkol použité nářadí opět smotat a donést do cíle.

Pro děti i dospělé návštěvníky oslav připravil kouzelník Miloš Malý (jinak člen SDH Běloves) řadu drobných triků s balonky i jiné obdivuhodné záhady a kouzla.

Vděčnými diváky při kouzlení s kartami mezi diváky byli hosté z Domoradovic.

Bufet s občerstvením byl stále v obležení.

Po skončení ukázek se návštěvníci bavili a diskutovali o různých problémech.

Hudba hrála od 18. hodin k tanci a za vděk přišel i přírodní travní parket.

Přesto že po dobu oslav bylo příznivé počasí, k večeru přišla dešťová přeháňka a hosté se přesunuli k připraveným stolům ve zbrojnici.

I zde probíhala družná zábava členů SDH, místních sousedů i přespolních.

Ve zbrojnici nebylo ani jedno místečko volné.

Přeháňka přešla a tančilo se nerušeně dál.

Ženy splachují stres z napětí při obsluze hostů.

Moderátor Kligl a velitel jednotky Punar hodnotí průběh oslav a děkují si za vzájemnou spolupráci.

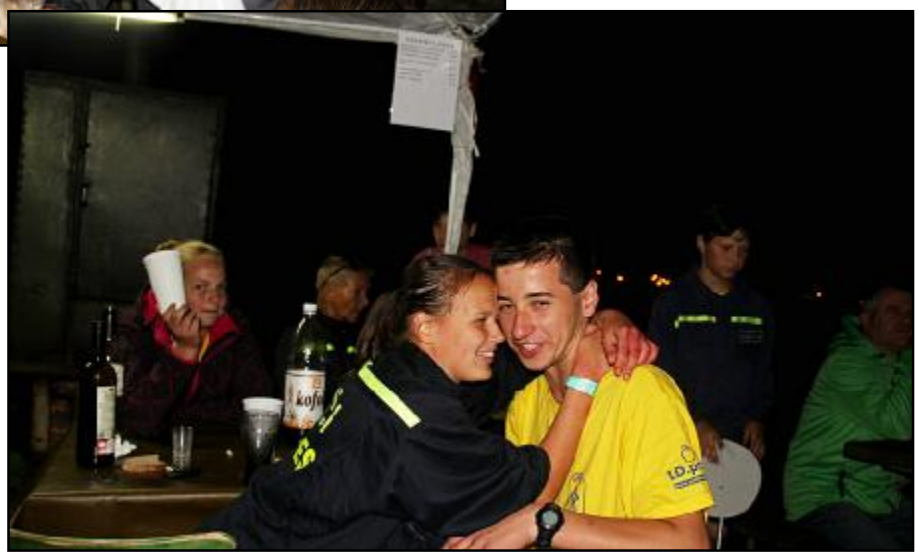

Mládež se také nerušeně baví

Zato ráno se úklidová četa smutně dívala na tu spoušť, kterou kolem zbrojnice po návštěvnicích zůstala.

Ale všechno jednou skončí a stoly se musí uklidit.

Konečně si starostka po veškerém shonu sedla, ale už v duchu kula plány na další akce a oslavy.

Foto: Ing. Jiří Polák,
Michal Šumpík
Odbor. poradce: Milan Klígl
Sestavil: A. Samek 2013

• sbor dobrovolných hasičů Běloves •

uděluje

PAMĚTNÍ LIST

za účast při vědrové dálkové dopravě
vody v rámci oslav 130 let
SDH Běloves

HASIČI BĚLOVEŠ

..... starostka SDH

..... velitel JSDH